

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

«Рецепция романов Ф.М. Достоевского в творчестве
современных русских поэтов ("Преступление и
наказание" и "Братья Карамазовы").

Поимцева Ольга Олеговна

Руководитель: Скоропанова Ирина Степановна

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Дипломная работа включает в себя титульный лист, оглавление, реферат, введение, две главы, заключение, список использованной литературы. Общий объем – 64 страницы. Данная работа содержит 6 таблиц. Список использованной литературы включает 109 источников.

Ключевые слова: рецепция, Достоевский, современная русская поэзия, культурема, трансформация, преемственность, оппонирование, деканонизация, онтологический кризис, поиск идеала.

Объект исследования – поэтические тексты русских писателей рубежа XX–XXI веков, отсылающие к наследию Ф. Достоевского.

Предмет исследования – рецепция культурем Ф. Достоевского в творчестве современных русских поэтов.

Целью дипломной работы является выявление особенностей рецепции романов Ф. Достоевского «Преступление и наказание» и «Братья Карамазовы» в пространстве текстов-интерпретаций русских поэтов конца XX – начала XXI столетий.

Актуальность данного исследования – в научном освоении неисследованного аспекта современной русской поэзии, обладающего бесспорной концептуальной и эстетической ценностью.

Полученные результаты и научная новизна работы: 1) выявлены основные культуремы, являющиеся объектом рецепции современных русских поэтов, – «топор», «великий инквизитор», «билет обратно», «широкость», «слезинка ребенка»; 2) охарактеризованы типы и формы апроприированного, раскрыто их концептуальное наполнение; 3) выполнена классификация и систематизация культурем Ф. Достоевского, атрибутирована их функция в современной русской поэзии. Данная работа произведена впервые.

Рекомендации по внедрению полученных результатов. Результаты исследования могут быть использованы при разработке лекций по курсу «Современная русская литература», спецсеминаров и практических занятий по данному профилю.

Подтверждение достоверности материалов и результатов дипломной работы, самостоятельности ее выполнения. Исследование в полном объеме проведено самостоятельно. Основные положения и результаты дипломной работы прошли апробацию в выступлениях на 3 научных конференциях, нашли отражение в шести статьях (в том числе – в рецензируемых изданиях).

РЭФЕРАТ

Структура і аб'ем. Дыпломная праца ўключае ў сябе тытульны ліст, змест, рэферат, увядзенне, дзве часткі, заключэнне, спіс выкарыстанай літаратуры. Агульны аб'ем – 64 старонкі. Дадзеная праца змяшчае 6 табліц. Спіс выкарыстанай літаратуры ўключае 109 крыніц.

Ключавыя словы: рэцэпцыя, Дастаеўскі, сучасная руская паэзія, культурэма, трансфармацыя, пераемнасць, апаніраванне, дэкананізацыя, анталагічны крызіс, пошук ідэалу.

Аб'ект даследавання – паэтычныя тэксты рускіх пісьменнікаў мяжы XX–XXI стагоддзяў, адсылаючыя да спадчыны Ф. Дастаеўскага.

Прадмет даследавання – рэцэпцыя культурэм Ф. Дастаеўскага ў творчасці сучасных рускіх паэтаў.

Мэтай дыпломнай працы з'яўляецца выяўленне асаблівасцяў рэцэпцыі раманаў Ф. Дастаеўскага «Злачынства і пакаранне» і «Браты Карамазавы» ў прасторы тэкстаў-інтэрпрэтацый рускіх паэтаў канца XX – пачатку XXI стагоддзяў.

Актуальнасць дадзенага даследавання – у навуковым засваенні недаследаванага аспекту сучаснай рускай паэзіі, які валодае бяспрэчнай канцэптуальнай і эстэтычнай каштоўнасцю.

Атрыманыя вынікі і навуковая навізна працы: 1) выяўлены асноўныя культурэмы, якія з'яўляюцца аб'ектам рэцэпцыі сучасных рускіх паэтаў, – «сякера», «вялікі інквізітар», «білет назад», «шырокасць», «слязінка дзіцяці»; 2) ахарактарызаваны тыпы і формы апрапрыраванага, раскрыта іх канцэптуальнае напаўненне; 3) выканана класіфікацыя і сістэматызацыя культурэм Ф. Дастаеўскага, атрыбутаваана іх функцыя ў сучаснай рускай паэзіі. Дадзеная праца праведзена ўпершыню.

Рэкамендацыі па ўкараненні атрыманых вынікаў. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры распрацоўцы лекцый па курсе «Сучасная руская літаратура», спецсемінараў і практычных заняткаў па дадзеным профілі.

Пацверджанне дакладнасці матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы, самастойнасці яе выканання. Даследаванне ў поўным аб'ёме праведзена самастойна. Асноўныя палажэнні і вынікі дыпломнай працы прайшлі апрабацыю ў выступах на 3 навуковых канферэнцыях, знайшлі адлюстраванне ў шасці артыкулах (у тым ліку – у рэцэнзуемых выданнях).

SUMMARY

Structure and volume. Graduate work includes a title page, a table of contents, a summary, an introduction, two chapters, a conclusion, a list of used literature. The total volume is 64 pages. This work contains 6 tables. The list of references includes 109 sources.

Key words: perception, Dostoevsky, contemporary Russian poetry, culturema, transformation, continuity, opposition, decanonization, ontological crisis, search for the ideal.

The object of the study – the poetic texts of Russian writers of the turn of the XX–XXI centuries, referring to the legacy of F. Dostoevsky.

The subject of the study is the perception for F. Dostoevsky's culturems in the works of contemporary Russian poets.

The aim of the graduate work is to reveal the features of the perception of F. Dostoevsky's novels "Crime and Punishment" and "The Brothers Karamazov" in the space of texts-interpretations of Russian poets of the end of the XX – beginning of the XXI centuries.

The relevance of this study is in the scientific study of the unexplored aspect of contemporary Russian poetry, which has an indisputable conceptual and aesthetic value.

The results obtained and the scientific novelty of the work: 1) the main culturems that are the object of perception of contemporary Russian poets are revealed: "axe", "great inquisitor", "ticket back", "breadth", "child's tear"; 2) the types and forms of the appropriated are characterized, their conceptual content is revealed; 3) classification and systematization of F. Dostoevsky's culturems is done, their function in contemporary Russian poetry is attributed. This work was done for the first time.

Recommendations for the implementation of the results. The results of the research can be used in the development of lectures on the course "Contemporary Russian Literature", special seminars and practical classes on this profile.

Confirmation of the reliability of materials and the results of the thesis, the independence of its implementation. The study was carried out in full by itself. The main provisions and results of the thesis were tested in speeches at 3 scientific conferences, reflected in six articles (including in peer-reviewed publications).